A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2016. október 27.*

„Előzetes döntéshozatal — EUMSZ 267. cikk — A Bíróság hatásköre — Az »uniós jogi rendelkezés« fogalma — 89/106/EGK irányelv — Az építési termékekre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítése — Az Európai Szabványügyi Bizottság (CEN) által az Európai Bizottság megbízása alapján jóváhagyott szabvány — A szabványnak az Európai Unió Hivatalos Lapjában való közzététele — Az EN 13242:2002 harmonizált szabvány — Az EN 13242:2002 harmonizált szabványt átültető nemzeti szabvány — Magánszemélyek közötti jogvita — Valamely terméknek egy harmonizált szabványt átültető nemzeti szabványnak való megfelelősége (hiánya) megállapítására szolgáló módszer — Valamely termék e szabványnak való megfelelősége (hiánya) megállapításának időpontja98/34/EK irányelv — A műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás — Hatály”

A C-613/14. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Supreme Court (legfelsőbb bíróság, Írország) a Bírósághoz 2014. december 30-án érkezett, 2014. december 19-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **James Elliott Construction Limited**

és

az **Irish Asphalt Limited** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: L. Bay Larsen tanácselnök, M. Vilaras, J. Malenovský, M. Safjan és D. Šváby (előadó) bírák,

főtanácsnok: M. Campos Sánchez-Bordona,

hivatalvezető: L. Hewlett főtanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2015. november 19-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

– a James Elliott Construction Limited képviseletében E. Barrington SC, C. Donnelly BL és B. Shipsey SC, D. O’Donovan solicitor megbízásából,

– az Irish Asphalt Limited képviseletében T. Hogan SC, D. Conlan Smyth barrister, N. Buckley BL, N. Mulherin solicitor megbízásából,

* Az eljárás nyelve: angol.

– Írország képviseletében A. Joyce, L. Williams és J. Quaney, meghatalmazotti minőségben, segítőik: B. Kennedy SC és G. Gilmore barrister,

– az Európai Bizottság képviseletében A. C. Becker, G. Braga da Cruz és G. Zavvos, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok indítványának a 2016. január 28-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Az előzetes döntéshozatali kérelem az EUMSZ 267. cikknek, az 1993. július 22-i 93/68/EGK tanácsi irányelvvel (HL 1993. L 220., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 12. kötet, 173. o.) módosított, az építési termékekre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/106/EGK tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 12. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 9. kötet, 296. o.; a továbbiakban: 89/106 irányelv) 4. cikkének, a legutóbb a 2006. november 20-i 2006/96/EK tanácsi irányelvvel (HL 2006. L 363., 81. o.) módosított, a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1998. L 204., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 20. kötet, 337. o.; a továbbiakban: 98/34 irányelv) 1. és 8. cikkének, valamint a „Kőanyaghalmazok műtárgyakban és útépítésben használt, kötőanyag nélküli és hidraulikus kötőanyagú anyagokhoz” elnevezésű EN 13242:2002 harmonizált szabványnak (a továbbiakban: EN 13242:2002 harmonizált szabvány) az értelmezésére vonatkozik.

2 Ezt a kérelmet a kőanyaghalmazoknak az Irish Asphalt Limited által a James Elliott Construction Limited részére történő szállításával kapcsolatos jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

Az uniós jog

A 89/106 irányelv

3 A 89/106 irányelv első, negyedik, hatodik, hetedik, tizenegyedik és tizenkettedik preambulumbekezdése kimondja:

„mivel a tagállamok kötelessége biztosítani, hogy területükön a magasépítési és a mélyépítési munkák tervezése és kivitelezése ne veszélyeztesse a személyek, a háziállatok és a vagyon biztonságát, és eleget tegyen más alapvető, a közjó érdekeit szolgáló követelményeknek is;

[...]

mivel az Európai Tanács által 1985 júniusában jóváhagyott, a belső piac teljes körűvé tételéről szóló Fehér Könyv 71. bekezdése kimondja, hogy az általános politikában külön hangsúlyt kell fektetni bizonyos ágazatokra, ezen belül az építőiparra is; mivel ebben az ágazatban a műszaki akadályokat, amennyiben azokat az egyenértékűség kölcsönös elismerésével nem lehet megszüntetni, akkor azokat a Tanács 1985. május 7-i állásfoglalása [HL 1985. C 136., 1. o.] szerinti, az alapvető biztonsági

követelmények vagy más közérdekű szempontok meghatározását előíró új koncepcióval összhangban kell felszámolni, anélkül, hogy ezzel csökkenne a tagállamokban már létező és indokolt biztonsági szint;

[...]

mivel a harmonizált szabványok vagy egyéb műszaki előírások közösségi szintű kidolgozásának, valamint az európai műszaki engedélyek kidolgozásának vagy kiadásának alapjául értelmező dokumentumokat fognak létrehozni, amelyek ezeket az alapvető követelményeket pontosan megfogalmazzák műszaki szinten;

mivel ezek az alapvető követelmények szolgálnak alapul európai szinten az építési termékek harmonizált szabványainak kidolgozásához; mivel annak érdekében, hogy az egységes belső piac számára a legnagyobb előnyt lehessen biztosítani, és a lehető legtöbb gyártó számára hozzáférhetővé váljon a piac, valamint a lehető legnagyobb legyen a piaci áttekinthetőség, és az építőiparban az általános szabályok harmonizált rendszerének a feltételeit meg lehessen teremteni, harmonizált szabványokat kell létrehozni, amennyiben és amilyen hamar lehetséges; mivel ezeket a szabványokat magántestületek dolgozzák ki, és továbbra sem lehetnek kötelező szövegek; mivel erre a célra az Európai Szabványügyi Bizottságot (CEN) és az Európai Elektrotechnikai Szabványügyi Bizottságot (CENELEC) ismerik el harmonizált szabványok elfogadására jogosult szervként a Bizottság és a két említett szerv együttműködésére vonatkozó, 1984. november 13-án aláírt általános iránymutatás szerint; mivel ezen irányelv alkalmazásában egy harmonizált szabvány egy műszaki előírás (európai szabvány vagy harmonizált dokumentum), amelyet az említett két szerv egyike vagy mindkettő elfogadott a Bizottság megbízása alapján a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1983. március 28-i 83/189/EGK tanácsi irányelv rendelkezései szerint [HL 1983. L 109, 8. o.];

[...]

mivel egy termék akkor tekinthető használhatónak, ha megfelel egy harmonizált szabványnak, egy európai műszaki engedélynek, vagy egy közösségi szinten elismert, nem harmonizált műszaki előírásnak; mivel abban az esetben, ha az alapvető követelmények szempontjából a termékek csekély jelentőségűek és eltérnek a létező műszaki előírásoktól, akkor egy elismert szerv tanúsítványa is bizonyíthatja a használhatóságot;

mivel azok a termékek, amelyek ebben az értelemben használhatók, könnyen felismerhetők az EK-jelről; mivel e termékek számára biztosítani kell a szabad mozgást és a szándékolt célnak megfelelő használatot a Közösség egész területén”.

4 Ezen irányelv 2. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A tagállamok meghoznak minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy az 1. cikkben szereplő, építményekhez használatos termékek csak akkor kerülhessenek forgalomba, ha használhatók a tervezett rendeltetésükre, azaz ha olyan jellemzőkkel rendelkeznek, hogy azok az építmények, amelyekbe beépítik, amelyekhez hozzáillesztik, amelyekre felszerelik vagy felállítják őket, szabályszerű tervezés és kivitelezés esetén eleget tesznek a 3. cikkben meghatározott alapvető követelményeknek, amennyiben és ahol ezen építményekre ilyen követelményeket tartalmazó szabályozás vonatkozik.”

5 Az említett irányelv 3. cikke (1) bekezdésének szövege a következő:

„Azok az építményekre vonatkozó alapvető követelmények, amelyek egy termék műszaki jellemzőit befolyásolhatják, az I. mellékletben szerepelnek, előírások formájában. Ezekből az előírásokból egyet, többet vagy mindet figyelembe lehet venni; ezeknek az előírásoknak a termékek észszerű élettartama alatt kell teljesülniük.”

6 Ugyanezen irányelv 4. cikke (1) és (2) bekezdésének szövege a következő:

„(1) A szabványok és a műszaki engedélyek ezen irányelv értelmében: »műszaki előírások«.

Ezen irányelv alkalmazásában harmonizált szabvány alatt olyan műszaki előírásokat kell érteni, amelyeket a CEN vagy a CENELEC vagy mindkettő elfogadott a [83/189 irányelv] szerint a Bizottság 19. cikkben említett megbízásából az 1984. november 13-án aláírt, a Bizottság és a fent említett két testület közötti együttműködésről szóló általános rendelkezések értelmében.

(2) A tagállamok feltételezik a[z építési] termékek rendeltetésnek megfelelő használhatóságát, ha az építmények, amelyekhez felhasználásra kerülnek, szabályszerű tervezés és kivitelezés esetén a 3. cikkben említett alapvető követelményeknek megfelelnek, és ha e termékeket a CE-jelöléssel ellátták, amely jelzi, hogy ezen irányelv minden rendelkezésének megfelelnek, beleértve az V. fejezetben meghatározott megfelelőségértékelési eljárásokat és a III. fejezetben meghatározott eljárást is. A CE-jelölés jelzi, hogy a termékek:

a) megfelelnek az adott nemzeti szabványoknak, amelyek átültetik a harmonizált szabványokat, és amelyeket az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* kihirdettek. A tagállamok kihirdetik e nemzeti szabványok hivatkozásait;

b) megfelelnek egy európai műszaki engedélynek, amelyet a III. fejezetben ismertetett eljárás szerint állítottak ki;

vagy

c) harmonizált előírások hiányában megfelelnek a (3) bekezdés szerinti nemzeti műszaki előírásoknak; az 5. cikk (2) bekezdésében meghatározott eljárás szerint el kell készíteni ezeknek a nemzeti előírásoknak a listáját.”

7 A 89/106 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése ekként rendelkezik:

„A tagállamok nem akadályozhatják területükön azoknak a termékeknek a szabad mozgását, forgalomba hozatalát és felhasználását, amelyek megfelelnek ennek az irányelvnek.

A tagállamok biztosítják, hogy ezeknek a termékeknek a rendeltetésszerű felhasználását ne akadályozzák olyan előírások vagy feltételek, amelyeket monopolhelyzetben levő közjogi szervek, vagy közszolgáltatásokat ellátó vállalkozásként, illetve közjogi szervként működő magánjogi szervek szabnak meg.”

8 Ezen irányelv 7. cikke kimondja:

„(1) A[z építési] termékekre vonatkozó harmonizált szabványok minőségének biztosítása érdekében a szabványokat európai szabványügyi szervezeteknek kell meghatározniuk a Bizottság megbízására [...].

(2) Az eredményként elfogadott szabványokat lehetőség szerint a[z építési] termék teljesítményértékében, az értelmező dokumentumok figyelembevételével kell elkészíteni.

(3) Miután az európai szabványügyi szervezetek megállapították a szabványokat a hivatkozások megjelölésével, a Bizottság kihirdeti ezeket az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjának* »C« sorozatában.”

9 Az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106 irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. március 9-i 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2011. L 88., 5. o.) 65. cikkének megfelelően a 89/106 irányelvet hatályon kívül helyezték. E rendelet időbeli hatálya azonban nem terjed ki az alapeljárásra.

A 98/34 irányelv

10 A 83/189 irányelv helyébe lépő 98/34 irányelv 1. cikkének 3., 4. és 11. pontja kimondja:

„Ezen irányelv alkalmazásában az következő meghatározásokat kell alkalmazni:

[...]

3. »műszaki leírás«: egy dokumentumban szereplő részletes leírás, amely egy termék előírt tulajdonságait határozza meg, ilyen például a minőségi színvonal, a teljesítmény, a biztonság vagy a méretek, beleértve a termékre alkalmazandó olyan követelményeket, mint a termék megnevezése, a terminológia, a jelképek, a vizsgálat és a vizsgálati módszerek, a csomagolás, a jelölés vagy címkézés és a megfelelőségértékelési eljárások.

[...]

4. »egyéb követelmények«: a műszaki leíráson kívüli egyéb olyan követelmény, amelyet a termékre különösen a fogyasztók vagy a környezet védelme céljából írnak elő, és amely befolyásolja a termék forgalomba hozatal utáni életciklusát, ilyen követelmény például a használat, az újrafeldolgozás, az újrafelhasználás vagy hulladékkezelés feltételei, ha ezek a feltételek jelentősen befolyásolhatják a termék összetételét vagy természetét, valamint értékesítését;

[...]

11. »műszaki szabály«: műszaki leírások és más követelmények vagy szolgáltatásra vonatkozó szabályok, beleértve a vonatkozó közigazgatási rendelkezéseket is, amelyek betartása az értékesítés, a szolgáltatásnyújtás, valamely szolgáltató létrehozása vagy a valamely tagállamban vagy annak nagyobb részén történő használat esetén *de jure* vagy *de facto* kötelező, valamint a tagállamok törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései, kivéve a 10. cikkben foglaltakat, amelyek megtiltják valamely termék gyártását, behozatalát, értékesítést vagy használatát, vagy valamely szolgáltatás nyújtását vagy használatát, illetve valamely szolgáltató létrehozását.

A *de facto* műszaki szabályok a következőket foglalják magukban:

– valamely tagállam törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezései, amelyek vagy a szolgáltatással kapcsolatos műszaki leírásokra vagy más követelményekre, illetve szabályokra vonatkoznak, vagy olyan szakmai vagy gyakorlati szabályzatokra, amelyek viszont a szolgáltatással kapcsolatos műszaki leírásokra vagy más követelményekre, illetve szabályokra vonatkoznak, és amelyek betartása feltételezi a fent említett törvények, rendeletek és közigazgatási rendelkezések által előírt kötelezettségeknek való megfelelést,

– önkéntes megállapodások, amelyeknél az egyik szerződő fél egy hatóság, amely a köz érdekében intézkedik, műszaki leírások vagy más követelmények, illetve szolgáltatásra vonatkozó szabályok teljesítéséről, kivéve a közbeszerzési ajánlati leírásokat,

– műszaki leírások vagy más követelmények, illetve szolgáltatásra vonatkozó szabályok, amelyek az ezeknek való megfelelés ösztönzése által termékek fogyasztására vagy szolgáltatások igénybevételére hatással bíró adó- vagy pénzügyi intézkedésekkel kapcsolatosak; ide nem értve a nemzeti társadalombiztosítási rendszerekkel kapcsolatos műszaki leírásokat vagy más követelményeket, illetve szolgáltatásra vonatkozó szabályokat.”

11 Ezen irányelv 8. cikkének (1) és (3) bekezdése a következőket írja elő:

„(1) A 10. cikkre is figyelemmel a tagállamok azonnal közölnek a Bizottsággal minden műszakiszabály-tervezetet, kivéve ha az csak egy nemzetközi vagy európai szabvány teljes szövegét ülteti át, ebben az esetben a megfelelő szabványra történő hivatkozás is elegendő; a Bizottságot egy közleményben a szabály elfogadása szükségességének indokairól is tájékoztatni kell, amennyiben ezek nem derülnek ki már a tervezetből is.

[...]

A tagállamok a fenti feltételek mellett újra közlik a tervezetet, ha olyan változtatásokat hajtanak rajta végre, amelyek jelentős mértékben módosítják azok hatályát, lerövidítik a végrehajtására eredetileg előirányzott időtartamokat, leírásokat vagy követelményeket fűznek hozzá, illetve ez utóbbiakat szigorítják.

[...]

(3) A tagállamok késedelem nélkül közlik a Bizottsággal a műszaki szabály végleges szövegét.”

Az EN 13242:2002 szabvány

12 Az EN 13242:2002 szabványt a CEN/TC 154 „Aggregates” műszaki bizottság dolgozta ki, és 2002. szeptember 23-án a CEN hagyta jóvá a Bizottság – 89/106 irányelv alapján elfogadott – 1998. július 6-i megbízásának (M 125 – Mandat donné au CEN/CENELEC pour la réalisation de travaux de normalisation visant à établir des normes harmonisées pour les granulats en vue des utilisations spécifiées [A meghatározott felhasználású kőanyaghalmazokra vonatkozó harmonizált szabványok megállapítására irányuló szabványosítási munkálatok elvégzésére vonatkozóan a CEN/CENELEC-nek adott megbízás]; a továbbiakban: M 125 megbízás) megfelelően.

– Az M 125 megbízás

13 Az M 125 megbízás előszavának szövege a következő:

„[...] Az irányelv egyik célja az építőiparban a kereskedelem műszaki akadályainak felszámolása, mivel azokat az egyenértékűségnek a valamennyi tagállam körében történő kölcsönös elismerésével nem lehet megszüntetni. Ily módon első szakaszban a szabványosítási megbízások azokra az építési termékekre fognak vonatkozni, amelyeket a kereskedelem előtti műszaki akadályok érinthetnek.

E megbízás célja – a minőségre vonatkozó, harmonizált európai szabványok megállapítása érdekében – rendelkezések kidolgozása annak érdekében, hogy egyfelől lehetővé tegye a nemzeti törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések (a továbbiakban: szabályozások) »közelítését«, másfelől pedig hogy lehetővé tegye, hogy az e szabványoknak megfelelő termékek esetében vélelmezni lehessen az irányelvben meghatározott, rendeltetésnek megfelelő használhatóságot.”

14 E szövegnek „A megbízás végrehajtása” címet viselő II. fejezete a következőket mondja ki:

„1. A CEN/CENELEC részletes munkaprogramot fog benyújtani a Bizottságnak legkésőbb a 83/189 irányelvvel létrehozott bizottság általi jóváhagyást követő három hónapon beül.

[...]

5. A megbízásban nem előírt, a műszaki bizottság által azonban szükségesnek tartott termékekkel, felhasználásokkal és anyagokkal, illetve formákkal való kiegészítésre irányuló bármely javaslatot – a munkaprogramtól függetlenül – vizsgálat céljából a Bizottság szolgálatai elé kell terjeszteni. A nem az e megbízás hatálya alá tartozó termékekre vonatkozóan elkészített szabványok nem minősülnek harmonizált szabványoknak. A [98/34] irányelv 4. cikke (1) bekezdésének rendelkezésein túlmenően figyelembe kell venni azt, hogy a megbízás hatálya alá tartozó valamennyi termék megfelel a Bizottság vonatkozó határozatának megfelelő megfelelőség-igazolási rendszernek, ami a nem a megbízás hatálya alá tartozó termékek esetében nem érvényes.

6. A megbízásban nem előírt, a műszaki bizottság által azonban szükségesnek tartott tartóssági jellemzővel és aspektussal való kiegészítésre irányuló bármely javaslatot a munkaprogram eltérő fejezetében kell előterjeszteni, és azokat a Bizottság szolgálatai tanulmányozni fogják.

[...]

8. A CEN műszaki bizottságainak műszaki választ kell adniuk a megbízás jellemzőinek meghatározására, figyelemmel az abban szereplő feltételekre. A javasolt vizsgálati módszereknek közvetlenül kapcsolódniuk kell a megkövetelt releváns jellemzőkhöz, és nem hivatkozhatnak a nem a megbízás hatálya alá tartozó jellemzők meghatározásának módszereire. A tartósságra vonatkozó követelményeket a tudomány mindenkori állása szerinti keretek között kell meghatározni.

9. A vizsgálati és számítási módszerek módszerekre a kívánt harmonizációnak megfelelően kell hivatkozni. Főszabály szerint valamely termék vagy termékcsalád valamennyi jellemzőjének meghatározása céljából csak egyetlen módszerre szabad hivatkozni.

Ha azonban valamely termék vagy termékcsalád ugyanazon jellemzőjének meghatározására indokolt okokból több módszerre is hivatkoznak, a helyzetet indokolni kell. Ebben az esetben valamennyi megemlített módszert a »vagy« kötőszóval kell összekapcsolni, és azokat alkalmazási javaslatnak kell kísérnie.

Minden más esetben ugyanazon jellemző meghatározására két vagy több vizsgálati vagy számítási módszer kizárólag akkor elfogadható, ha azok egymásnak megfeleltethetők, vagy az ilyen megfeleltethetőség kialakítható. A releváns harmonizált szabványnak ezután ezek közül egyet referenciamódszerként kell kiválasztania.

A termékek lehető legszélesebb körét lefedő vizsgálati és/vagy számítási módszerek lehetőség szerint horizontális jellegűek.

[...]

12. A jelen megbízás tárgyi hatálya módosítható, illetve – adott esetben – kiterjeszthető. A munkaprogram Bizottság általi elfogadása nem vonja maga után a referenciaszabványokként megemlített valamennyi elem elfogadását. A műszaki bizottságoknak bizonyítaniuk kell az ezen elemek és a termékek, a várható felhasználások, valamint a megbízásban szereplő jellemzők

harmonizálásának szükségessége közötti közvetlen kapcsolatot. E program elfogadása egyebekben nem zárja ki annak a lehetőségét, hogy a CEN – a megbízás feltételeinek teljes mértékű tiszteletben tartása céljából – újabb elemekkel egészítse azt ki.

[...]

15. A CEN/CENELEC haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot a megbízás végrehajtásával kapcsolatos valamennyi problémáról, és éves jelentést nyújt be a megbízással összefüggésben elvégzett munkálatok előrehaladásáról.

16. A munkálatok előrehaladására vonatkozó jelentés tartalmazza az elvégzett munkálatok leírását és jelzi a felmerült politikai vagy műszaki nehézségeket, különösen azokat, amelyek azt eredményezhetik, hogy valamely tagállam hatóságai kifogásokat emeljenek vagy a [98/34] irányelv 5. cikkének (1) bekezdésére hivatkozzanak.

17. A munkálatok előrehaladására vonatkozó jelentést a megbízásban szereplő egyes szabványokra vonatkozó legfrissebb tervek, valamint az alvállalkozásba adott munkálatokra vonatkozó legfrissebb jelentések kísérik.

[...]

19. E megbízásnak a CEN/CENELEC általi elfogadására kizárólag a munkaprogramnak a Bizottság szolgálatai általi elfogadását követően kerülhet sor.

[...]

21. A CEN/CENELEC a harmonizált európai szabványok és a releváns kiegészítő szabványok végleges tervezeteit azoknak a jelen megbízásnak való megfelelésének megerősítése céljából a Bizottság szolgálatai elé terjeszti a II.2.d). pontban említett, a CEN/CENELEC és a Bizottság között megállapított menetrend szerint.”

15 Az említett szövegnek a „Harmonizált szabványok” címet viselő III. fejezete a következőképpen szól:

„1. A harmonizált szabványokat úgy kell kidolgozni, hogy lehetővé tegyék, hogy az 1. és 2. mellékletben felsorolt termékek vonatkozásában bizonyítani lehessen, hogy megfelelnek az alapvető követelményeknek. Mivel az irányelv egyik célja a kereskedelmi akadályok megszüntetése, az irányelvből eredő szabványokat ezért lehetőség szerint a termék teljesítményértékében (az irányelv 7. cikkének (2) bekezdése), az értelmező dokumentumok figyelembevételével kell kifejezni.

2. A harmonizált szabvány a következőket tartalmazza:

[...]

– a módszerek (számítás, vizsgálati módszerek vagy más) vagy az ilyen jellemzők meghatározására irányuló módszereket tartalmazó valamely szabványra való hivatkozás;

[...]”

16 Az M 125 megbízás 1–3. melléklete pontosítja a megbízás tárgyát, műszaki referenciakeretét, illetve a megfelelőség igazolása területén fennálló követelményeket.

– Az EN 13242:2002 harmonizált szabvány

17 Az EN 13242:2002 harmonizált szabvány 1. pontjának második bekezdése kimondja, hogy az „magában foglalja a termékek jelen [harmonizált szabványnak] való megfelelősége értékelését”.

18 E harmonizált szabvány „Kémiai tulajdonságok” címet viselő 6. pontjának szövege a következő:

„6.1 Általános szabályok

A vizsgálatok elvégzésének és az e cikkben meghatározott valamennyi tulajdonság meghatározásának szükségessége a felhasználástól vagy a kőanyaghalmaz eredetétől függ. Adott esetben a 6. cikkben meghatározott vizsgálatokat kell elvégezni az adott kémiai tulajdonságok meghatározásához.

[...]

6.3 Összes kéntartalom

Adott esetben a kőanyaghalmaznak az EN 1744–1:1998 szabvány [11. cikke] szerinti [a Bizottság bármely megbízásán és az irányelv 7. cikkében előírt eljáráson kívül a CEN által elfogadott] összes kéntartalmát [»Az összes maximális kéntartalomra vonatkozó osztályok« címet viselő] 13. sz. táblázatban megadott kategória alapján kell kifejezni:

Kőanyaghalmazok	**Összes kéntartalom** **%**	**Osztályok** **S**
Nem vaskohóból származó, szabad levegőn hűtött kőanyaghalmazok	≤ 1% > 1%	S_1 $S_{megadott}$
	Nincs követelmény	S_{NR}
Vaskohóból származó szabad levegőn hűtött kőanyaghalmazok	≤ 2% > 2%	S_1 $S_{megadott}$
	Nincs követelmény	S_{NR}

[...]”

19 Az említett harmonizált szabvány „ZA melléklete (Tájékoztatás) – A jelen európai szabványnak az uniós irányelvek alapvető követelményeire vagy egyéb rendelkezéseire vonatkozó cikkei” többek között kimondja, hogy „az EN 13242:2002 európai szabványnak a jelen mellékletben szereplő cikkei megfelelnek a [89/106 irányelv] keretében megadott megbízás követelményeinek”, valamint hogy „az e cikkeknek való megfelelés a jelen európai szabványban szereplő kőanyaghalmazok tekintetében vélelmet keletkeztet arra, hogy azok megfelelnek az e dokumentumban szereplő, előírt felhasználásoknak”.

20 Az EN 13242:2002 harmonizált szabvány hivatkozásait az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* 2003. március 27-i számában (HL 2003. C 75, 8. o.) tették közzé.

Az ír jog

Az áruk értékesítéséről és a szolgáltatásnyújtásról szóló törvény

21 A Sale of Goods and Supply of Services Act 1980 (az áruk értékesítéséről és a szolgáltatásnyújtásról szóló 1980. évi törvény) 10. cikke új 14. cikket vezet be a Sale of Goods Act 1893-be (az áruk értékesítéséről szóló 1893. évi törvény), amely cikk értelmében:

„(1) E törvényre és az annak alapján elfogadott bármely törvényre is figyelemmel, semmilyen hallgatólagos feltétel vagy szavatosság nem vonatkozik valamely értékesítési szerződés alapján szállított áruk minőségére vagy bármely különös rendeltetésnek való megfelelésére.

(2) Ha az eladó üzletszerűen értékesít árukat, hallgatólagos feltétel vonatkozik arra, hogy a szerződés alapján szállított áruk kereskedelmi minőségűek, a következők kivételével azonban ilyen feltétel nem érvényesül:

a) olyan hibákra vonatkozóan, amelyekre a szerződés megkötése előtt kifejezetten felhívták a vevő figyelmét, vagy

b) amennyiben a vevő a szerződés megkötése előtt megvizsgálja az árukat, akkor az olyan hibákra vonatkozóan, amelyeknek a vizsgálat során ki kellett derülniük.

(3) Valamely áru akkor kereskedelmi minőségű, ha megfelel annak a rendeltetés(ek)nek, amely(ek)re az ilyen árukat általában megvásárolják, és olyan tartós, amennyire – a termékre vonatkozó bármely leírás, (adott esetben) ár, valamint minden egyéb lényeges körülmény alapján – indokoltan elvárható, az e törvényben a nem kereskedelmi árukra vonatkozó bármely hivatkozást ennek megfelelően kell értelmezni.

(4) Amennyiben az eladó üzletszerűen értékesít árukat, és a vevő – kifejezetten vagy hallgatólagosan – az eladó tudtára hozza a megvásárolni kívánt áru különös rendeltetését, hallgatólagos feltétel vonatkozik arra, hogy a szerződés alapján szállított áruk észszerűen megfelelnek a rendeltetésnek, függetlenül attól, hogy az adott rendeltetés azonos-e azzal, amire ezeket a termékeket általában szállítják, kivéve, ha a körülmények arra utalnak, hogy a vevő nem bízik az eladó tudásában és ítélőképességében, vagy a vevő részéről az ilyen bizalom észszerűtlen lenne.

[...]”

Az I. S. EN 13242:2002 szabvány

22 Írországban az EN 13242:2002 szabványt a National Standard Authority of Ireland (ír szabványügyi hatóság) az I. S. EN 13242:2002 szabvány révén ültette át.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

23 A Dublinban (Írország) található ballymuni ifjúsági központ James Eliott Construction általi építésével kapcsolatban a megadott előírások kötelezővé tették többek között, hogy az épület belső padlózatát 225 mm vastag, „a Department of Enterprise előírásainak megfelelő, kemény Clause 804 típusú zúzott kőre” kell építeni. E célból az Irish Asphalt „kemény Clause 804-ként” megjelölt terméket szállított le az Eliott Constructionnek.

24 A munkálatok befejezése után repedések jelentek meg a padlózaton és a mennyezeten, az épület ily módon használhatatlanná vált. A James Elliott Construction vállalta a felelősséget, és helyreállítási munkálatokat végzett 1,5 millió euró értékben.

25 2008. június 13-án a James Elliott Construction kártérítési keresetet nyújtott be az Irish Asphalttal szemben azon az alapon, hogy a szóban forgó hibák az általa leszállított „Clause 804” kőanyaghalmazokban jelen lévő pirit miatt keletkeztek.

26 2011. május 25-i ítéletében a High Court (legfelsőbb bíróság, Írország) úgy vélte, hogy a betonhibák az Irish Asphalt által a James Elliott Constructionnek leszállított kőanyaghalmazokban található pirit miatt keletkeztek. E tekintetben megállapította, hogy az épületből eltávolított kőanyaghalmazok alapján nyilvánvaló, hogy azok – különösen a kéntartalmat illetően – nem felelnek meg az EN 13242:2002 európai szabványt átültető I. S. EN 13242:2002 ír szabványnak.

27 Következésképpen megállapította, hogy az Irish Asphalt megszegte szerződéses kötelezettségeit, amelyek alapján – az áruk értékesítéséről szóló törvény 14. cikke (2) bekezdésének megfelelően – „kereskedelmi minőségű” és a „rendeltetésnek megfelelő” kőanyaghalmazt kellett leszállítania.

28 Az Irish Asphalt a Supreme Court (legfelsőbb bíróság, Írország) előtt fellebbezést nyújtott be ezen ítélettel szemben.

29 2014. december 2-án a Supreme Court (legfelsőbb bíróság) – nem határozva az uniós jog hatálya alá tartozó kérdésekről – egy, kizárólag a nemzeti jog hatálya alá tartozó kérdésekkel foglalkozó, a fellebbezést pedig teljes egészében elutasító ítéletet hozott.

30 Ezen az alapon ennek a bíróságnak elsősorban az építési termékek tekintetében harmonizált európai szabványok jogállásával, valamint két magánfél közötti szerződéses viszonyok tekintetében fennálló relevanciájukkal kapcsolatos kérdései vannak, amennyiben áruk leszállítására vonatkozó szerződésben a harmonizált szabvány alapján elfogadott nemzeti szabványra hivatkoznak, másodsorban – az e szabvány tiszteletben tartása révén keletkezett vélelmeket és az azok megdöntésére szolgáló eszközöket illetően – az EN 13242:2002 európai szabvány tárgyi hatályának és tartalmának értelmezéseire vonatkozó, harmadsorban pedig bizonyos hallgatólagos szerződési feltételek fennállását magukban foglaló nemzeti jogi rendelkezések, valamint a 98/34 irányelv alapján a tagállamokra háruló értesítési kötelezettség közötti kapcsolatra vonatkozó kérdései vannak.

31 E körülmények között a Supreme Court (legfelsőbb bíróság) felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) a) Amennyiben magánjogi szerződés értelmében valamely fél köteles a 89/106 irányelv rendelkezései alapján a Bizottság által adott megbízás szerint készített európai szabvány végrehajtásaként elfogadott valamely nemzeti szabványnak megfelelően előállított terméket leszállítani, az említett szabvány értelmezése tárgyában lehet-e az EUMSZ 267. cikk szerint a Bírósághoz előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordulni?

b) Az 1. kérdés a) pontjára adott igenlő válasz esetén, az EN 13242:2002 szerint az említett szabványnak való megfelelést vagy annak megsértését csak a CEN által elfogadott, az EN 13242:2002 szabványban hivatkozott (nem megbízáson alapuló) szabványoknak megfelelő vizsgálattal bizonyítva lehet-e megállapítani, oly módon, hogy az ilyen vizsgálatokat az előállítás és/vagy leszállítás idején végzik el; vagy a szabvány megsértését (és ennek megfelelően a szerződés megszegését) később lefolytatott vizsgálatokkal bizonyítva is meg lehet állapítani, ha az ilyen vizsgálatok eredménye logikailag a szabvány megsértését bizonyítja?

2) A [89/106] irányelv értelmében a Bizottság által adott megbízás alapján kibocsátott európai szabványnak megfelelően előállított termékkel kapcsolatos szerződésszegésre irányuló magánjogi kereset elbírálása során a nemzeti bíróság köteles-e mellőzni a kereskedelmi minőségre és a

rendeltetésnek való megfelelésre vagy minőségre vonatkozó [hallgatólagos szerződési] feltételek [fennállását] is tartalmazó nemzeti jog rendelkezéseinek alkalmazását azon az alapon, hogy vagy [e] törvényi feltételek, vagy azok alkalmazása olyan szabványokat hoz létre, illetve olyan műszaki előírásokat vagy követelményeket állapít meg, amelyeket a 98/34/EK irányelv rendelkezéseinek megfelelően nem jelentettek be?

3) Az EN 13242:2002 szabványnak megfelelően előállított termék tekintetében a kereskedelmi minőségre vagy a rendeltetésnek való megfelelésre vonatkozó (a felek közötti szerződés részét képező, a felek által nem módosított és nem mellőzött törvényi) feltétel megsértéséből állítólagosan felmerülő magánjogi szerződés [hibás teljesítés miatti] megszegésére irányuló kereset elbírálása során a nemzeti bíróság köteles-e vélelmezni a termék kereskedelmi minőségét és használhatóságát, és ha igen, ez a vélelem csak azzal dönthető-e meg, ha az EN 13242:2002 szabványban meghatározott vizsgálatokkal és protokollokkal összhangban, a termék leszállítása idején elvégzett vizsgálatokkal bizonyítást nyer, hogy a termék nem felel meg az EN 13242:2002 szabványnak?

4) A mind az 1. kérdés a) pontjára, mind pedig a 3. kérdésre adott igenlő válaszok esetén, a kőanyaghalmazoknak az EN 13242:2002 szabvány által vagy az alapján előírt teljes kéntartalmára vonatkozó határértéket – többek között – azért írták-e elő, hogy a kereskedelmi minőségre és használhatóságra vonatkozóan bármiféle vélelmet megalapozzon?

5) A mind az 1. kérdés a) pontjára, mind pedig a 3. kérdésre adott igenlő válaszok esetén, bizonyítani kell-e azt, hogy a termék rendelkezett a »CE« jelöléssel ahhoz, hogy az EN 13242:2002 szabvány ZA. mellékletében és/vagy a 89/106 irányelv 4. cikkében megállapított vélelemre lehessen hivatkozni?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az első kérdésnek a Bíróság hatáskörére vonatkozó a) részéről

32 Első kérdésének a) részében a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy az EUMSZ 267. cikket akként kell-e értelmezni, hogy amennyiben az egyik felet a valamely harmonizált szabványt – amelynek hivatkozásait a Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában közzétette – a 89/106 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében átültető nemzeti szabványnak megfelelő termék leszállítására kötelező magánjogi szerződésre vonatkozó jogvitával kapcsolatban fordulnak valamely nemzeti bírósághoz, a Bíróság hatáskörrel rendelkezik e szabvány előzetes döntéshozatal keretében történő értelmezésére.

33 Elöljáróban meg kell egyrészről jegyezni, hogy az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint az alapeljárásban szóban forgó I. S. EN 13242:2002 műszaki szabvány az EN 13242:2002 harmonizált szabványnak az ír szabványügyi hatóság által az ír jogba való átültetését képezi. Ennélfogva az előbbi szabványnak tulajdonítandó jelentés közvetlenül az utóbbi értelmezésétől függ.

34 Másrészről emlékeztetni kell arra, hogy az ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróság hatáskörrel rendelkezik azon jogi aktusok értelmezésére, amelyeket noha „uniós intézményeknek, szerveknek vagy hivataloknak” nem minősíthető szervek fogadtak el, ugyanakkor valamely uniós jogi aktus végrehajtására vagy alkalmazására szolgáló intézkedések jellegét öltik (lásd ebben az értelemben: 1990. szeptember 20-i Sevince-ítélet, C-192/89, EU:C:1990:322, 10. pont; 1993. január 21-i Deutsche Shell ítélet, C-188/91, EU:C:1993:24, 17. pont), mivel ezt a megoldást maga az EUMSZ 267. cikknek a tárgya igazolja, amely annak biztosítását szolgálja, hogy az uniós jogrend részét képező valamennyi

rendelkezést egységesen alkalmazzák az Unióban, annak elkerülése céljából, hogy e rendelkezések hatásai ne legyenek eltérőek attól függően, hogy azokat a különböző tagállamokban hogyan értelmezik (1990. szeptember 20-i Sevince-ítélet, C-192/89, EU:C:1990:322, 11. pont).

35 A Bíróság egyebekben azt is pontosította, hogy az, hogy valamely uniós jogi aktus nem rendelkezik kötelező erővel, nem képezi akadályát annak, hogy a Bíróság – előzetes döntéshozatali eljárás keretében – az EUMSZ 267. cikk értelmében határozatot hozzon e jogi aktus értelmezéséről (1993. január 21-i Deutsche Shell ítélet, C-188/91, EU:C:1993:24, 18. pont).

36 Közelebbről egy, az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló harmonizált szabványt illetően meg kell állapítani, hogy a 89/106 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése a harmonizált szabványokat olyan műszaki előírásokként határozza meg, amelyeket a CEN vagy a CENELEC vagy mindkettő elfogadott a 83/189 irányelv szerint a Bizottság megbízásából, amely előírások – amint az az utóbbi irányelv hatodik és hetedik preambulumbekezdéséből kitűnik – az irányelv I. mellékletében meghatározott alapvető követelmények műszaki szinten való pontos meghatározását képezik.

37 A 89/106 irányelv 7. cikkének (3) bekezdése értelmében az európai szabványügyi szervezetek által megállapított harmonizált szabványokra való hivatkozásokat azután a Bizottság közzéteszi az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában.

38 A 89/106 irányelv 4. cikkének – az irányelv tizenegyedik preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett – (2) bekezdése alapján e közzététel következtében az ezen irányelv hatálya alá tartozó és a rájuk vonatkozó harmonizált szabványokban meghatározott műszaki követelményeknek megfelelő termékek esetében vélelem áll fenn arra vonatkozóan, hogy azok megfelelnek az említett irányelv alapvető követelményeinek (lásd ebben az értelemben: 2010. október 21-i Latchways és Eurosafe Solutions ítélet, C-185/08, EU:C:2010:619, 31. pont), lehetővé téve ily módon e termékek CE-jelöléssel való ellátását.

39 A 89/106 irányelv alapvető követelményeinek való megfelelés e vélelme és a CE-jelölés az ezen irányelv 6. cikkének – az irányelv tizenkettedik preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett –(1) bekezdése értelmében biztosítja az érintett termék számára a mozgás, a forgalomba hozatal, valamint a szabad felhasználás lehetőségét valamennyi uniós tagállam területén.

40 A fentiekből következik, hogy a 89/106 irányelv alapján elfogadott, az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló harmonizált szabvány – amelynek hivatkozásait az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* közzétették – az uniós jog részét képezi, ennélfogva az ilyen szabvány rendelkezéseire hivatkozással kell meghatározni, hogy a 89/106 irányelv 4. cikkének (2) bekezdésében megállapított vélelmet egy meghatározott termékre alkalmazni kell-e, vagy sem.

41 Az ilyen szabványban meghatározott műszaki követelmények valamely termék általi tiszteletben tartása alapján ugyanis vélelmezni lehet, hogy ez a termék megfelel a 89/106 irányelvben szereplő alapvető követelményeknek. Ebből következik, hogy az említett termék mozoghat, forgalomba hozható, valamint szabadon felhasználható valamennyi uniós tagállam területén, ily módon ezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján a tagállamok többek között nem írhatnak elő e termékekre további követelményeket e termékek piachoz való tényleges hozzáférése és területükön való felhasználása tekintetében (lásd ebben az értelemben: 2014. október 16-i Bizottság kontra Németország, C-100/13, EU:C:2014:2293, 55., 56. és 63. pont).

42 Igaz ugyan, hogy valamely építési termék 89/106 irányelvben szereplő alapvető követelményeknek való megfelelése adott esetben a harmonizált szabványoknak való megfelelés bizonyításán kívüli eszközök útján is tanúsítható, ez nem kérdőjelezheti meg a valamely harmonizált szabványhoz kapcsolódó joghatások fennállását.

43 Emellett meg kell állapítani, hogy az ehhez hasonló harmonizált szabvány kidolgozásával ugyan magánjogi szervezetet bíztak meg, az az ezen irányelvben meghatározott alapvető követelmények szükségszerű végrehajtását szolgáló és általuk szigorúan körülhatárolt intézkedést képez, és amely kidolgozásra a Bizottság kezdeményezésére, valamint irányítása és ellenőrzése mellett került sor, e szabvány joghatásai pedig hivatkozásainak az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában való, a Bizottság általi előzetes közzétételétől függnek.

44 A jelen ügyben az EN 13242:2002 szabványt a Bizottság által a 89/106 irányelv 7. cikke alapján a CEN-nek adott M 125 megbízás keretében dolgozták ki, amely II. fejezetének 8. pontja előírja, hogy az európai szabványosítási bizottságoknak műszaki választ kell adniuk a megbízás jellemzőinek meghatározására, az abban szereplő feltételekre figyelemmel. A Bizottság e célból az említett megbízás 1. és 2. mellékletében pontosan meghatározta a megbízás tárgyi hatályát, valamint technikai referenciakeretet határozott meg azon termékcsoportok és -alcsoportok esetében, amelyekkel kapcsolatban a teljesítmény és a tartósság jellemzőinek meghatározását írta elő. Ugyanezen megbízás 3. melléklete alapján a Bizottság azt is megkövetelte a CEN-től, hogy a kidolgozandó harmonizált szabványban bizonyos számú megfelelőség-igazolási rendszert pontosan meghatározzon.

45 Az M 125 megbízás II. fejezetének 1. és 19. pontjából az is kitűnik, hogy először is e megbízásnak a szabványügyi szervezet általi elfogadását meg kellett előznie egy munkaprogram e szervezet általi – a Bizottság által meghatározott határidőn belüli – kidolgozásának, amely munkaprogramot a Bizottságnak el kellett fogadnia. Másodszor, e fejezet 5. és 6. pontja értelmében az e megbízásban nem szereplő elemekkel való kiegészítésre irányuló bármely javaslatot vizsgálat céljából a Bizottság elé kellett terjeszteni. Harmadszor, az említett fejezet 15–17. és 21. pontja értelmében a szabványügyi szervezetek által végzett munkálatokat a Bizottságnak mélyrehatóan nyomon kellett követnie, amivel együtt járt a Bizottság részére való rendszeres jelentéstételi kötelezettség, valamint – a harmonizált szabványokra való hivatkozásoknak az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában való közzétételét megelőzően – e szabványok végleges tervezetei megfelelőségének a Bizottság általi ellenőrzése.

46 Egyebekben – amint azt a 2014. október 16-i Bizottság kontra Németország ítélet (C-100/13, EU:C:2014:2293) ábrázolja – a Bizottság az EUMSZ 258. cikkben előírt, kötelezettségszegés megállapítása iránti kereset révén biztosítja a harmonizált szabványok teljes érvényesülését. Ebben az ítéletben a Bíróság tehát úgy vélte, hogy az érintett tagállam – azzal, hogy több harmonizált szabványban szereplő építési termékekre további követelményeket írt elő e termékek piachoz való tényleges hozzáférése és a német területen való használatuk tekintetében – nem teljesítette a 89/106 irányelv 4. cikkének (2) bekezdéséből és 6. cikkének (1) bekezdéséből eredő kötelezettségeit.

47 Az első kérdés a) részére tehát azt a választ kell adni, hogy az EUMSZ 267. cikk első bekezdését akként kell értelmezni, hogy a Bíróság hatáskörrel rendelkezik a 89/106 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett olyan harmonizált szabvány előzetes döntéshozatal keretében történő értelmezésére, amelynek hivatkozásait a Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában közzétette.

Az első kérdés b) részéről

48 Tekintettel az első kérdés a) részére adott válaszra, válaszolni kell az első kérdés b) részére, amelyben a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy az EN 13242:2002 harmonizált szabványt akként kell-e értelmezni, hogy az lehetővé teszi az egyik felet a valamely harmonizált szabványt – amelynek hivatkozásait a Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában közzétette – a 89/106 irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében átültető nemzeti szabványnak megfelelő termék leszállítására kötelező magánjogi szerződésre vonatkozó jogvita keretében az e harmonizált szabvány műszaki előírásai megsértésének az e szabványban kifejezetten előírtakon kívüli vizsgálati módszerek révén történő megállapítását, valamint hogy ezek a módszerek a termék gazdasági életképessége során bármely időpontban alkalmazhatók.

49 Elöljáróban meg kell állapítani, hogy az EN 13242:2002 harmonizált szabvány 1. szakasza második bekezdésének megfelelően – amely értelmében az „magában foglalja a termék [említett] európai szabványnak való megfelelősége vizsgálatát” – e harmonizált szabvány „Kémiai tulajdonságok” címet viselő 6. pontjának 6.3 alpontja előírja, hogy az EN 1744–1:1998 európai szabványnak megfelelően kell meghatározni a kőanyaghalmazok teljes kéntartalmát, amelyet az említett harmonizált szabványnak „Az összes maximális kéntartalomra vonatkozó osztályok” címet viselő 13. táblázatában meghatározott megfelelő kategória révén kell kifejezni.

50 Emlékeztetni kell azonban arra, hogy – amint azt a 89/106 irányelv negyedik preambulumbekezdése tanúsítja – az irányelv célja megszüntetni azokat a kereskedelmi korlátokat, amelyek akadályozzák az építési termékeknek az Unión belül történő szabad forgalomba hozatalát (lásd ebben az értelemben: 2012. október 18-i Elenca-ítélet, C-385/10, EU:C:2012:634, 15. pont).

51 Ebből következik, hogy a 89/106 irányelv – amelynek körülhatárolt célja a kereskedelmi korlátok felszámolása – nem arra irányul, hogy az építési termékek magasépítési és a mélyépítési munkák keretében való konkrét felhasználásának feltételeit és módjait, hanem hogy e termékek piachoz való hozzáférésének módjait harmonizálja.

52 Ily módon sem a 89/106 irányelv, sem az EN 13242:2002 harmonizált szabvány – és különösen e szabványnak az abban említett kőanyaghalmazok kéntartalma meghatározásának módjait rögzítő 6.3 pontja – nem harmonizálja az alapeljárásbelihez hasonló, szerződéses jogviszonyból eredő jogvita keretében a bizonyításra alkalmazandó nemzeti szabályozásokat, legyen szó akár a valamely építési termék szerződésben szereplő előírásoknak való megfelelősége megállapításának módjáról, akár arról a pillanatról, amelyre nézve az ilyen építési termék megfelelőségét meg kell állapítani.

53 A fenti megfontolásokra tekintettel az első kérdés b) részére azt a választ kell adni, hogy az EN 13242:2002 harmonizált szabványt akként kell értelmezni, hogy az nem köti azt a nemzeti bíróságot, amelyhez az egyik felet az e harmonizált szabványt átültető nemzeti szabványnak megfelelő építési termék leszállítására kötelező magánjogi szerződés teljesítésére vonatkozó jogvitával fordulnak, legyen szó akár az ilyen építési termék szerződésben szereplő előírásoknak való megfelelősége megállapításának módjáról, akár arról a pillanatról, amelyre nézve az ilyen építési termék megfelelőségét meg kell állapítani.

A harmadik kérdésről

54 Az ezután vizsgálandó harmadik kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 89/106 irányelv 4. cikkének – az irányelv tizenkettedik preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett – (2) bekezdését akként kell-e értelmezni, hogy egy harmonizált szabványnak megfelelően gyártott valamely építési termék használhatóságának vélelme kötelező a nemzeti bíróságra nézve az ilyen termék kereskedelmi minősége vagy rendeltetésnek való megfelelése megállapításához, amennyiben az alapeljárásbelihez hasonló, az áruk értékesítésére irányadó általános jellegű nemzeti szabályozás megköveteli, hogy az építési termék ilyen jellemzőkkel rendelkezzen. Igenlő válasz esetén a kérdést előterjesztő bíróság e vélelem megdöntésének módjairól kérdezi a Bíróságot.

55 Amint az a 89/106 irányelv 2. cikkének (1) bekezdéséből kitűnik, az irányelv célja annak biztosítása, hogy az építményekhez használatos termékek csak akkor kerülhessenek forgalomba, ha használhatók a tervezett rendeltetésükre, azaz ha olyan jellemzőkkel rendelkeznek, hogy azok az építmények, amelyekbe beépítik, amelyekhez hozzáillesztik, amelyekre felszerelik vagy felállítják őket, szabályszerű tervezés és kivitelezés esetén eleget tesznek a 3. cikkben meghatározott alapvető követelményeknek, amennyiben és ahol ezen építményekre ilyen követelményeket tartalmazó szabályozás vonatkozik.

56 E célból és amint azt a jelen ítélet 39. pontja felidézi, az uniós jogalkotó életbe léptette a használhatóság vélelmének mechanizmusát, amelynek értelmében az a termék, amely megfelel a 89/106 irányelv 3. cikkében szereplő és egy harmonizált szabványban konkrétan meghatározott alapvető követelményeknek, ezen irányelv 6. cikke – irányelv tizenkettedik preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett – (1) bekezdésének megfelelően szabadon mozoghat, forgalomba hozható, valamint szabadon felhasználható valamennyi uniós tagállam területén.

57 Ebből következik, hogy a megfelelőség e vélelmének kizárólag az a célja, hogy lehetővé tegye egy, a valamely harmonizált szabvány által megállapított feltételeknek megfelelő építési termék számára, hogy szabadon mozogjon az Unióban.

58 Ily módon a jelen ítélet 51. pontjában hivatkozottakkal azonos okok miatt a 89/106 irányelv nem értelmezhető akként, hogy az építési termékek értékesítésére vonatkozó szerződésekre alkalmazandó – esetlegesen hallgatólagos – nemzeti szabályokat harmonizálja.

59 Következésképpen a használhatóságnak a 89/106 irányelv 4. cikkének – az irányelv tizenkettedik preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett – (2) bekezdésében előírt vélelme a szerződésen alapuló valamely jogvita keretében nem lehet kötelező egy szerződéses jellegű nemzeti követelmény szerződés valamelyik fele általi tiszteletben tartásának értékelése során.

60 Az e harmadik kérdés első részére adott válaszra tekintettel annak második részére nem szükséges válaszolni.

61 A fentiekre tekintettel a harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 89/106 irányelv 4. cikkének – az irányelv tizenkettedik preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett – (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy egy harmonizált szabványnak megfelelően gyártott valamely építési termék használhatóságának vélelme nem kötelező a nemzeti bíróságra nézve az ilyen termék kereskedelmi minősége vagy rendeltetésnek való megfelelése megállapításához, amennyiben az alapeljárásbelihez hasonló, az áruk értékesítésére irányadó általános jellegű nemzeti szabályozás megköveteli, hogy az építési termék ilyen jellemzőkkel rendelkezzen.

A negyedik és az ötödik kérdésről

62 Mivel a negyedik és az ötödik kérdést a kérdést előterjesztő bíróság kizárólag arra az esetre terjesztette elő, ha az első kérdés a) részére és a harmadik kérdésre igenlő választ kell adni, ezekre a kérdésekre nem kell válaszolni.

A második kérdésről

63 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra kíván választ kapni, hogy a 98/34 irányelv 1. cikkének 11. pontját akként kell-e értelmezni, hogy kötelmi jogokkal és kötelezettségekkel rendelkező két magánszemély közötti jogvita keretében a nemzeti bíróság köteles mellőzni az alapeljárásban releváns hoz hasonló azon nemzeti szabályozás alkalmazását, amely – a felek eltérő akarata hiányában – az értékesített termékek kereskedelmi minőségére és használhatóságára, illetve minőségére vonatkozó hallgatólagos feltételeket ír elő, azon az alapon, hogy ez a szabályozás az ezen irányelv 1. cikkének 11. pontja értelmében vett „műszaki szabályt” képez, amelyet az említett irányelv 8. cikke (1) bekezdésének megfelelően a tagállam nem közölt a Bizottsággal.

64 Elöljáróban emlékeztetni kell arra, hogy – amint arra a kérdést előterjesztő bíróság helytállóan rámutatott – az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében magánszemélyek közötti jogvitában lehet hivatkozni azon nemzeti műszaki szabály alkalmazhatatlanságára, amelyet nem jelentettek be a 98/34

irányelv 8. cikkének megfelelően (lásd: 1996. április 30-i CIA Security International ítélet, C-194/94, EU:C:1996:172, 54. pont; 2000. szeptember 26-i Unilever-ítélet, C-443/98, EU:C:2000:496, 40–43. pont, 48. és 49. pont).

65 Először azonban azt kell vizsgálni, hogy az alapeljárásban szóban forgó szabályozás ténylegesen az ezen irányelv 1. cikkének 11. pontja értelmében vett „műszaki szabálynak” minősül-e.

66 E rendelkezésből következik, hogy a „műszaki szabály” fogalma három kategóriára osztható: az első a 98/34 irányelv 1. cikkének 3. pontja szerinti „műszaki leírás”, a második az ezen irányelv 1. cikkének 4. pontjában meghatározott „egyéb követelmények”, a harmadik pedig valamely termék gyártásának, behozatalának, értékesítésének vagy használatának tilalma, amelyre ugyanezen irányelv 1. cikkének 11. pontja hivatkozik (2014. július 10-i Ivansson és társai ítélet, C-307/13, EU:C:2014:2058, 16. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

67 A jelen ügyben nyilvánvaló elsősorban, hogy az alapeljárásban szóban forgókhoz hasonló rendelkezések – akár önmagukban, akár az ír bíróságok általi értelmezésükben – nem tartoznak a 98/34 irányelv 1. cikkének 3. pontja értelmében vett „műszaki leírás” fogalmába. Ez a fogalom ugyanis kizárólag azokra a nemzeti intézkedésekre vonatkozik, amelyek a termékre vagy annak csomagolására mint olyanokra hivatkoznak, ennélfogva pedig a termék valamely megkövetelt tulajdonságát határozzák meg (2014. július 10-i Ivansson és társai ítélet, C-307/13, EU:C:2014:2058, 19. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat). Márpedig nyilvánvalóan nem ez a helyzet egy olyan követelmény esetén, amely – a felek eltérő akarata hiányában – általánosságban vonatkozik bármely termék értékesítésére.

68 Másodszor – és ugyanezen okból kifolyólag – ezek a rendelkezések nem minősülhetnek az 98/34 irányelv 1. cikkének 4. pontja értelmében vett „egyéb követelményeknek”.

69 E tekintetben a Bíróság pontosította, hogy ahhoz, hogy az érintett nemzeti intézkedések az e rendelkezés értelmében vett „egyéb követelményeknek” minősülhessenek, azoknak olyan feltételeket kell képezniük, amelyek jelentős módon befolyásolhatják az érintett termék összetételét, természetét vagy értékesítését, azzal, hogy az általános jellegű előírások nem képezhetnek ilyen feltételeket, következésképpen pedig nem is minősülhetnek „egyéb követelményeknek” (lásd: 2014. július 10-i Ivansson és társai ítélet C-307/13, EU:C:2014:2058, 26. és 27. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

70 Harmadszor, az alapeljárásban szóban forgó szabályozás nem tartozik a 98/34 irányelv 1. cikkének 11. pontjában meghatározott műszaki szabályok kategóriájába sem, amennyiben azáltal, hogy hallgatólagos szerződési követelmények meghatározására szorítkozik, nem tartalmaz a termék gyártására, behozatalára, értékesítésére vagy használatára vonatkozóan, sem pedig valamely szolgáltatás nyújtását vagy használatát, illetve valamely szolgáltató létrehozását illetően semmiféle, az ezen irányelv értelmében vett tilalmat.

71 Következésképpen a 98/34 irányelvet nem kell alkalmazni az alapeljárásban szóban forgó szabályozásban előírtakhoz hasonló, hallgatólagos szerződési követelményekre.

72 A fentiekre tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 98/34 irányelv 1. cikkének 11. pontját akként kell értelmezni, hogy az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló azon nemzeti rendelkezések, amelyek – a felek eltérő akarata hiányában – az értékesített termékek kereskedelmi minőségére és használhatóságára, illetve minőségére vonatkozó hallgatólagos szerződési feltételeket írnak elő, nem minősülnek az e rendelkezés értelmében vett olyan „műszaki szabályoknak”, amelyek tervezeteinek az ezen irányelv 8. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírt előzetes közlés tárgyát kell képezniük.

A költségekről

73 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

1) **Az EUMSZ 267. cikk első bekezdését akként kell értelmezni, hogy az Európai Unió Bírósága hatáskörrel rendelkezik az 1993. július 22-i 93/68/EGK tanácsi irányelvvel módosított, az építési termékekre vonatkozó tagállami törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/106/EGK tanácsi irányelv 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett olyan harmonizált szabvány előzetes döntéshozatal keretében történő értelmezésére, amelynek hivatkozásait az Európai Bizottság az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában közzétette.**

2) **A „Kőanyaghalmazok műtárgyakban és útépítésben használt, kötőanyag nélküli és hidraulikus kötőanyagú anyagokhoz” elnevezésű EN 13242:2002 harmonizált szabványt akként kell értelmezni, hogy az nem köti azt a nemzeti bíróságot, amelyhez az egyik felet az e harmonizált szabványt átültető nemzeti szabványnak megfelelő építési termék leszállítására kötelező magánjogi szerződés teljesítésére vonatkozó jogvitával fordulnak, legyen szó akár az ilyen építési termék szerződésben szereplő előírásoknak való megfelelősége megállapításának módjáról, akár arról a pillanatról, amelyre nézve az ilyen építési termék megfelelőségét meg kell állapítani.**

3) **A 93/68 irányelvvel módosított 89/106 irányelv 4. cikkének – az irányelv tizenkettedik preambulumbekezdésével összefüggésben értelmezett – (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy egy harmonizált szabványnak megfelelően gyártott valamely építési termék használhatóságának vélelme nem kötelező a nemzeti bíróságra nézve az ilyen termék kereskedelmi minősége vagy rendeltetésnek való megfelelése megállapításához, amennyiben az alapeljárásbelihez hasonló, az áruk értékesítésére irányadó általános jellegű nemzeti szabályozás megköveteli, hogy az építési termék ilyen jellemzőkkel rendelkezzen.**

4) **A legutóbb a 2006. november 20-i 2006/96/EK tanácsi irányelvvel módosított, a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikkének 11. pontját akként kell értelmezni, hogy az alapeljárásban szóban forgóhoz hasonló azon nemzeti rendelkezések, amelyek – a felek eltérő akarata hiányában – az értékesített termékek kereskedelmi minőségére és használhatóságára, illetve minőségére vonatkozó hallgatólagos szerződési feltételeket írnak elő, nem minősülnek az e rendelkezés értelmében vett olyan „műszaki szabályoknak”, amelyek tervezeteinek a 2006/96 irányelvvel módosított 98/34 irányelv 8. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében előírt előzetes közlés tárgyát kell képezniük.**

Aláírások